

โครงการเรียนรู้วิถีธรรมตามรอย ท่านพุทธทาสภิกขุ ครั้งที่ ๒

วันศุกร์ที่ ๒๕-วันจันทร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๘
อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

จัดโดย
สถาบันภาษาศาสตร์และ
วัฒนธรรมศึกษาราชนครินทร์
คณะมนุษยศาสตร์ มก.
rilc.ku.ac.th

เดินทางเพื่อเรียนรู้

เย็นอยู่ ด้วยจิตว่าง

คบพินาน ทกขนิล ด้วยจิตว่าง
ยกผลงาน ไร้ความว่าง ทกขณสิ้น
กินอาหาร ทนความว่าง อโงนพระกิน
ตบเสร์จสิ้น แล้วในใจ (แต่หัวใจ)

ท่นมีใจ ว่างได้ ด้วยใจ
ไม่มีที่ ทกขณ เหมือนหมอบสนธิ
"ศีลปะ" ในชีวิต ชนใดมี
เป็น "เคล็ด" นี้ ใครคิดได้ สบายใจ ๙

มองแต่ แะด้เกิด.

เขา มี สิ้น เคาบข้าง บังนิ้วเขา
คงเหลือใจ สิ้นที่ ๙ เขา มี ใจ
เป็นประโยชน์ โลกข้าง ยัง หน้ด
สิ้นที่ ๙ อดไปรู้ ขอบเขา เค็ด ;
จะหาคน มี ๙ โลกสิ้น เค็ด
อดมีไว้ให้ยด คั่นหา สบายเค็ด
เข มี ๙ ให้ยด หา นหวดเค็ด ทบมีไว้ให้ยด
สักในเค็ด มองแต่ ๙ มี ๙ คนมี ๙ ๙

ศูนย์วิปัสสนากรรมฐานวัดถ้ำผาคอก (ผางาม) อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

ศูนย์วิปัสสนากรรมฐานวัดถ้ำผาคอก (ผางาม) ก่อตั้งโดย
พระอาจารย์ทองสุข ฐิติสโร พระผู้มีปณิธานที่จะใช้ชีวิตเพื่อ
สร้างคนโดยเฉพาะประชาชนและเยาวชนด้วยการปฏิบัติ
ธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ คือ กาย เวทนา จิต และธรรม
เป็นข้อปฏิบัติเพื่อรู้แจ้ง เข้าใจสิ่งทั้งปวงตามที่เป็นจริง โดย
ไม่ถูกกิเลสครอบงำ

วิปัสสนากรรมฐาน เป็นเรื่องของการศึกษาชีวิต เพื่อจะ
ปลดเปลื้องความทุกข์นานาประการออกจากชีวิต
หลักใหญ่ ๓ ประการในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
คือ

- (๑) อาตปปี ทำความเพียรเผากิเลสที่ทำให้เราร้อน
- (๒) สติมา มีสติ ระลึกรู้เสมอว่าขณะนี้เราทำอะไร
- (๓) สัมปชานโน มีสัมปชัญญะ ขณะนี้ทำอะไรอยู่นั้นต้อง
รู้ตัวอยู่ตลอดเวลา

ที่มาของข้อมูล

raicherntawan.com/th
www.วัดร่องขุน.com

www.buddhavihara.ru/?page_id=237
www.thongsuk.org/index.php
http://topicstock.pantip.com/
religious/topicstock/2009/07/
Y8093879/Y8093879.html

คนดี!

สำคัญกว่าทุกสิ่ง!

โครงการ

เรียนรู้วิถีธรรมตามรอย ท่านพุทธทาสภิกขุ ครั้งที่ ๒
วันศุกร์ที่ ๒๕-วันจันทร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๘
ณ ศูนย์วิปัสสนากรรมฐานวัดถ้ำผาคอก (ผางาม)
อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

วัดร่องขุน (White Temple)

อาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ก่อสร้างวัดร่องขุน
ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจในการสร้าง
จาก “ชาติ” หวังสร้างงานศิลปะที่ยิ่งใหญ่ไว้เป็น
สมบัติของแผ่นดิน “ศาสนา” ธรรมะได้เปลี่ยนชีวิตจาก
จิตที่ร้อนกลายเป็นเย็น จึงขออุทิศตนให้แก่
พระพุทธศาสนา “พระมหากษัตริย์” ชาบซึ่งในพระ
อัจฉริยภาพทางศิลปะและพระเมตตาของพระองค์
ท่าน จึงได้สร้างงานพุทธศิลป์ถวายเป็นงานศิลปะ
ประจำรัชกาล โดยตั้งปณิธานว่า “จะสร้างวัดให้
เหมือนสวรรค์ที่มนุษย์สามารถสัมผัสได้”

สถาปัตยกรรมเด่นของวัดร่องขุนคือพระอุโบสถที่สื่อ
ถึงหลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนา สีขาวของโบสถ์
แทนพระบริสุทธิ์คุณของพระพุทธเจ้า กระจกขาว
หมายถึงพระปัญญาธิคุณของพระพุทธเจ้าที่แผ่ไพศาล
ทั่วโลกมนุษย์และจักรวาล สะพานหมายถึงการเดินทาง
ข้ามวิภวสังสารสู่พุทธภูมิ ภายในพุทธภูมิแสดง
ภาพเขียนสื่อถึงการหลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวงมุ่งสู่
โลกุตระธรรม หลังคาโบสถ์แสดงหลักธรรมสำคัญของ
พุทธศาสนาในการพัฒนาจิตไปสู่ความหลุดพ้นด้วยศีล
สมาธิ ปัญญา

พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาส อินทปัญโญ)

พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาส อินทปัญโญ) เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งสวนโมกขพลารามเพื่อ
เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมและเผยแผ่พระพุทธศาสนา ผลงานของท่านพุทธทาสภิกขุ
ปรากฏอยู่มากมายในรูปพระธรรมเทศนาและงานเขียน โดยท่านเผยแผ่คำสอนของ
พระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นพุทธศาสนาอย่างแท้จริง นั่นคือเป็นศาสนาแห่งความรู้
ไม่เจือปนไปด้วยความหลงผิด คำสอนของท่านพุทธทาสภิกขุ คนทั่วไปสามารถเข้าถึง
และเข้าใจได้ โดยที่ยังคงเนื้อหาสำคัญไว้ได้อย่างครบถ้วน คำสอนของท่านสามารถ
นำไปประยุกต์ใช้ได้กับชีวิตประจำวันทั่ว ๆ ไป เช่น การทำงาน, การเรียน เป็นต้น

ก่อนบวชท่านพุทธทาสภิกขุมีชื่อว่า เจื่อม พานิช เกิดวันอาทิตย์ที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ.
๒๔๔๙ ณ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่ออายุ ๒๐ ปีได้บวชที่วัดโพธารามโดย
ได้รับฉายาว่า “อินทปัญโญ” แปลว่า ผู้มีปัญญาอันยิ่งใหญ่ เดิมท่านตั้งใจจะบวชเพียง
๓ เดือน แต่ท่านไม่ยอมสึก ครั้งหนึ่งท่านเจ้าคณะอำเภอเคยถามท่านว่า มีความเห็น
อย่างไรในการใช้ชีวิต ท่านตอบว่า “ผมคิดว่าจะใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์
ให้มากที่สุด” ท่านเจ้าคณะอำเภอจึงไปคุยกับโยมแม่ของท่านว่าควรให้ท่านบวชเป็น
พระต่อไป หลังจากนั้นท่านได้เดินทางมาศึกษาธรรมะต่อที่กรุงเทพฯ ท่านรู้สึกขัดแย้ง
กับวิธีการสอนธรรมะที่ยึดถือตามระเบียบแบบแผนมากเกินไป รวมถึงความหย่อน
ยานในพระวินัยของสงฆ์ ตลอดจนความเชื่อผิดๆ ของพุทธศาสนิกชนในขณะนั้น ท่าน
เห็นว่าพระพุทธศาสนาที่สอนที่ปฏิบัติกันในเวลานั้นคลาดเคลื่อนไปจากที่พระพุทธเจ้า
ทรงสั่งสอน ท่านจึงตัดสินใจเดินทางกลับไชยาเพื่อศึกษาพุทธศาสนาและทดลองปฏิบัติ
ตามแนวทางที่ท่านเชื่อ จัดตั้งสถานปฏิบัติธรรม “สวนโมกขพลาราม” ขึ้นเมื่อปี พ.ศ.
๒๔๗๕ ประกาศใช้ชื่อนาม “พุทธทาส” เพื่อแสดงถึงอุดมคติสูงสุดในชีวิตของท่านเพื่อ
พุทธศาสนา ท่านได้รับสมณศักดิ์สูงสุดเป็นพระราชาคณะชั้นธรรมที่พระธรรมโกศา
จารย์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ในระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยที่สอนวิชาศาสนาสากลใน
หลายประเทศล้วนศึกษางานของท่าน มีหนังสือของท่านได้รับการแปลเป็นภาษาต่าง ๆ
เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน จีน อินโดนีเซีย กว่า ๒๐ เล่ม จากต้นฉบับภาษาไทย
ทั้งหมด ๑๔๐ เล่ม

ท่านพุทธทาสได้ละสังขารกลับคืนสู่ธรรมชาติดังอย่างสงบ ณ สวนโมกขพลาราม เมื่อวันที่
๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ สิริรวมอายุได้ ๘๗ พรรษา

ศูนย์วิปัสสนาสากลไร่เชิงเทียน (Cherntawan International Meditation Center)

คำว่า “เชิงเทียน” หมายถึง เชิงธรรมะมาเป็นแสงสว่างนำทางชีวิต” ก่อตั้งโดยพระมหาภูติชัย วชิรเมธี (ว. วชิรเมธี) เมื่อวันที่ ๒๙
มกราคม ๒๕๕๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็น “ศูนย์กลางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประชาคมโลก” ผู้เข้าศึกษาเรียนรู้จะได้มีโอกาส
ศึกษาธรรมะจากศิลปกรรม ๑๖ แบบ ตัวอย่างเช่น แบบที่ ๑ ประติมากรรมพุทธบุคคล แสดงให้เห็นถึงการบรรลุพุทธภาวะ (ความเป็นผู้
ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน หรือ การบรรลุนิพพาน) ว่าทุกคนมีศักยภาพแห่งโพธิ์ “มนุษย์ทุกคนล้วนมีสิทธิ์ที่จะฝึกฝนถึงการบรรลุนิพพานได้อย่างเสมอ
หน้ากัน” แบบที่ ๒ ประติมากรรมพุทธทาสภิกขุ เพราะท่านพุทธทาสภิกขุเป็นพระมหาเถระนักปฏิรูปพุทธศาสนาที่สำคัญ ผลการปฏิรูปที่
สำคัญของท่านคือ (๑) การก่อตั้งสวนโมกขพลาราม เป็นศูนย์กลางในการฟื้นฟูเนื้อหาสาระแห่งพระพุทธศาสนา (๒) การกลับไปศึกษาแก่น
พระพุทธศาสนาจากคัมภีร์พระไตรปิฎกโดยตรง (๓) เผยแผ่หลักธรรมคำสอนเรื่องโลกุตระธรรม (มรรค ผล นิพพาน) ว่าเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ใน
ยุคปัจจุบัน (๔) การนำพุทธธรรมมาแก้ไขปัญหาสังคม (๕) การคิดค้นนวัตกรรมในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจนเป็นที่สนใจแก่คนรุ่นใหม่
ด้วยคำสอนที่โดดเด่น คือ (๖) ไม่ยึดติดถือมั่นในตัวกูของกู (๗) เขียน “คู่มือมนุษย์” หนึ่งในหนังสือที่รียอเล่่มที่คนไทยควรอ่าน เหล่านี้ทำ
ให้ท่านได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกให้เป็น ๑ ใน ๖๓ บุคคลสำคัญของโลก เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ แบบที่ ๖ โพธิมณฑล
วงกลมแห่งโพธิ์ปัญญา หมายถึง ผู้ใดก็ตามที่ปรารถนาจะบรรลุถึงโพธิ์ญาณ (นิพพาน) จะต้องเจริญไตรสิกขาคือ ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นต้น